

NHỮNG BƯỚC TIẾN MỚI TRONG PHONG TRÀO XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA TẠI PHƯỜNG PHÚC LA, QUẬN HÀ ĐÔNG, THÀNH PHỐ HÀ NỘI HIỆN NAY

PHẠM THỊ PHƯƠNG LAN

Email: lanthu1932005@gmail.com

Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội

NEW STEPS IN THE MOVEMENT OF CULTURAL LIVING CONSTRUCTION IN PHUC LA WARD, HA DONG DISTRICT, HANOI CITY TODAY

TÓM TẮT

Phường Phúc La nằm ở vị trí phía đông của quận Hà Đông, thành phố Hà Nội. Địa bàn phường có nhiều lợi thế để phát triển kinh tế xã hội. Các hoạt động văn hóa ở đây được đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia hưởng ứng và tạo nên sức mạnh tổng hợp để phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội, bảo đảm an ninh, trật tự; phát huy truyền thống đoàn kết, tương thân, tương ái, ý chí tự lực, tự cường và làm cho các giá trị văn hoá thấm sâu vào mỗi người, mỗi gia đình và cả cộng đồng dân cư; xây dựng môi trường văn hoá lành mạnh tạo nên tảng tư tưởng vững chắc. Từ các phong trào văn hóa, góp phần tích cực tạo ra môi trường hoá lành mạnh, sự đoàn kết gắn bó trách nhiệm trong mỗi gia đình, cộng đồng; ý thức giữ gìn vệ sinh môi trường mọi người dân từng bước có tiên bộ và đem lại hiệu quả thiết thực. Những năm qua, phường Phúc La đã trở thành một điểm sáng với những bước đi đúng đắn, những việc làm cụ thể, hữu hiệu để tạo nên một môi trường văn hoá lành mạnh.

Từ khóa: Phường Phúc La, quận Hà Đông, xây dựng đời sống văn hoá

ABSTRACT

Phuc La Ward is located in the east of Ha Dong District, Hanoi. The ward area has many advantages for socio-economic development. Cultural activities here are widely responded by all strata of people and create a power to develop economy, culture, society, ensure security and order; promoting the tradition of solidarity, self-reliance and resilience, and deepening cultural values into each person, each family and the whole community; building a healthy cultural environment to create a solid ideological foundation. Because of cultural movements, it is actively contributing to create a healthy environment, solidarity and responsibility in each family and community; the sense of keeping school clean for every citizen has made progress and brought practical results. Over the years, Phuc La Ward has become a bright spot with the right steps, concrete and effective actions to create a healthy cultural environment.

Keywords: Phuc La Ward, Ha Dong District builds cultural life

1. Một số nét khái quát về phường Phúc La, quận Hà Đông

Phúc La là tên chiết tự của làng Yên Phúc và làng Xa La xưa. Phường Phúc La được thành lập theo Nghị định số 52/QĐ-TTg ngày 23/6/1994 của Thủ tướng Chính phủ, chính thức đi vào hoạt động từ ngày 23/8/1994 trên cơ sở toàn bộ diện tích tự nhiên và dân số của làng Yên Phúc và làng Xa La.

Phường có tổng diện tích tự nhiên là 137,8ha (trong đó đất nông nghiệp 7,89 ha; đất chuyên dùng 137,8ha; đất dân cư 77,43ha; sông Nhuệ và mặt nước chuyên dùng 1,44ha và đất khác 3,94ha). Hiện nay, dân số trên địa bàn phường có khoảng 27.000 nhân khẩu, sinh sống tại 19 tổ dân phố.

Ngoài ra, phường còn có 02 khu đô thị là: khu đô thị

Văn Quán - Yên Phúc, khu đô thị Xa La. Đây được coi là 2 khu đô thị mới đầu tiên trên địa bàn quận Hà Đông, được xây dựng khá đầy đủ về cơ sở hạ tầng, các khu dịch vụ...

2. Những bước tiến mới trong phong trào xây dựng đời sống văn hóa tại phường Phúc La

** Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội*

Ngay sau khi được quán triệt, tiếp thu nội dung Quy chế thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội ban hành kèm theo *Quyết định số 308/2005/QĐ-TTg* của Thủ tướng Chính phủ và các văn bản của Thành phố Hà Nội và quận Hà Đông; Đảng ủy, HĐND, UBND phường đã triển khai tại các ngành, đoàn thể đến các tổ dân phố trên địa bàn.

Về cưới hỏi, UBND phường trao giấy chứng nhận đăng ký kết hôn theo hướng dẫn của quận Hà Đông đảm bảo trang trọng, lịch sự. Các đám cưới thực hiện đúng Luật Hôn nhân gia đình, không có hiện tượng tảo hôn. Các thủ tục như đám ngõ, ăn hỏi, xin cưới, đón dâu đã được tổ chức gọn nhẹ, văn minh.

Việc tổ chức tang lễ trên địa bàn phường thực hiện theo đúng định hướng: “trang nghiêm - tiết kiệm - đậm nghĩa tình”. 100% tổ dân phố đã thành lập Ban tổ chức tang lễ thống nhất quy trình, nghi thức phù hợp với điều kiện của địa phương, ít tốn kém, thể hiện mối quan tâm, giúp đỡ lẫn nhau giữa các thành viên trong cộng đồng khi khó khăn, hoạn nạn. Tình trạng tổ chức tang lễ rườm rà, kéo dài nhiều ngày, ăn uống tràn lan được khắc phục, giảm thiểu.

Hàng năm, trên địa bàn phường Phúc La diễn ra 02 lễ hội lớn là lễ hội đình Xa La và lễ hội đình Yên Phúc. Công tác tổ chức, quản lý và thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội luôn được các cấp ủy Đảng, chính quyền, các đoàn thể và nhân dân trên địa bàn phường Phúc La quan tâm. Các lễ hội trên địa bàn diễn ra vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm, đảm bảo các quy định của Nhà nước đồng thời vẫn phát huy tốt các giá trị văn hóa truyền thống, nghi thức của địa phương và nhu cầu tín ngưỡng của nhân dân.

Công tác tuyên truyền thực hiện nếp sống văn minh cho người dân, khách thập phương dự lễ hội cũng được quan tâm, các nghi lễ trong lễ hội đều được tiến hành trang trọng, tiết kiệm, đảm bảo vui tươi, lành mạnh. Các hoạt động mê tín dị đoan đều được kiểm soát và có biện pháp ngăn chặn, xử lý kịp thời.

Lễ hội truyền thống Đình Yên Phúc - Phúc La năm 2019
[Nguồn: Tác giả]

+ Thực hiện quy tắc ứng xử

Sau 2 năm triển khai thực hiện trên địa bàn thành phố, Quy tắc ứng xử nhận được sự hưởng ứng, đồng thuận của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và đông đảo quần chúng nhân dân Thủ đô. Đối với các cán bộ làm nhiệm vụ tiếp dân luôn có thái độ niềm nở,

thân thiện trong thi hành công vụ. Tại nơi công cộng, cơ bản ý thức ứng xử của người dân đã có chuyển biến. Những hành vi như: bày bán hàng chiếm dụng vỉa hè, lòng đường, xâm phạm cảnh quan, không gian tín ngưỡng, gây mất an ninh trật tự nơi công cộng; tranh giành chèo kéo du khách trong lễ hội, kinh doanh dịch vụ, để, đổ rác thải bừa bãi dưới lòng đường, hồ ao; nói tục, chửi bậy nơi đông người, nơi cơ quan hành chính, bệnh viện, siêu thị... đã được giảm thiểu.

* Xây dựng, hoàn thiện và nâng cao chất lượng hoạt động của hệ thống thiết chế văn hóa Nhà văn hóa tổ dân phố

Hiện nay, trên địa bàn phường Phúc La có 11 nhà văn hóa tổ dân phố; đây cũng là nơi tổ chức các hoạt động văn hóa trên địa bàn phường. Các nhà văn hóa tổ dân phố đã và đang phát huy tác dụng của thiết chế văn hóa cơ sở. Hoạt động của các nhà văn hóa tổ dân phố trên địa bàn phường Phúc La chủ yếu diễn ra các nhóm hoạt động sau: Hội họp; tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các văn bản chỉ đạo của địa phương để nhân dân biết và thực hiện; luyện tập và tổ chức các buổi biểu diễn nghệ thuật, liên hoan văn nghệ quần chúng; địa điểm sinh hoạt, luyện tập thể dục thể thao của nhân dân...

* Tổ chức các phong trào văn hóa

Phong trào học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Việc tổ chức thực hiện phong trào học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đã được Đảng ủy, UBND phường Phúc La triển khai thực hiện nghiêm túc với cách làm bài bản, linh hoạt, sáng tạo. Đây cũng là nội dung xuyên suốt đường lối, chủ trương lãnh đạo chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền hương Phúc La.

* Phong trào xây dựng gia đình văn hóa; tổ dân phố văn hóa; cơ quan, đơn vị đạt chuẩn văn hóa; phường đạt chuẩn văn minh đô thị

- Phong trào xây dựng gia đình văn hóa

Trong quá trình triển khai thực hiện, Đảng ủy, chính quyền phường xác định việc nâng cao chất lượng công tác xây dựng Gia đình văn hóa luôn được đặt lên hàng đầu để danh hiệu này thực sự phát huy tác dụng là tiền đề quan trọng để thực hiện tốt các nội dung khác. Việc đăng ký, bình xét, công nhận Gia đình văn hóa hàng năm được tiến hành theo quy trình chặt chẽ, đúng tiến độ với tỷ lệ tham gia đăng ký và đạt trên 95% (so với tổng số hộ dân). Tỷ lệ hộ gia đình đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa” những năm qua đều đạt trên 90%.

- Phong trào xây dựng tổ dân phố văn hóa

Đối với phường Phúc La, những năm qua phong trào

CULTURE

xây dựng *Tổ dân phố văn hóa* đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận. Các tổ dân phố đã phát huy được vai trò tự quản trong cộng đồng; các thiết chế văn hóa được quan tâm đầu tư, xây dựng; đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân ngày một được nâng cao; tình hình an ninh, trật tự an toàn xã hội tại các tổ dân phố ngày một ổn định; từng bước đẩy lùi và hạn chế các tệ nạn xã hội; phong trào văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao được nhân dân tích cực tham gia hưởng ứng...

Đại hội thể dục thể thao phường Phúc La
[Nguồn: UBND phường Phúc La]

+ Phong trào xây dựng cơ quan đơn vị đạt chuẩn văn hóa

Hiện tại, trên địa bàn phường Phúc La có 7 cơ quan, đơn vị đạt chuẩn văn hóa. Từ phong trào, các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp chú trọng việc xây dựng môi trường làm việc lành mạnh, thân thiện. Trong đó, nhiều cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp đã xây dựng khuôn viên, cây xanh xung quanh trụ sở làm việc, nơi công xưởng sản xuất; xây dựng quy định về giao tiếp, ứng xử đối với cán bộ, công chức, viên chức, người lao động tại đơn vị và khi giao tiếp với khách; quy định về giữ gìn vệ sinh nơi công sở, bảo đảm an toàn vệ sinh lao động, phòng, chống cháy nổ; bảo đảm an ninh trật tự, không có người vi phạm pháp luật...

+ Phong trào xây dựng người tốt việc tốt và các gương điển hình tiên tiến

Phong trào này cũng được Đảng ủy, chính quyền phường Phúc La xác định là nhiệm vụ quan trọng, được tổ chức tuyên truyền đến từng gia đình, dòng họ, các tổ dân phố. Lấy nền tảng là các phong trào thi đua được phát động ở địa phương như: *Phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa; Cuộc vận động Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh; Toàn dân tham gia bảo vệ an ninh tổ quốc; Đèn ơn đáp nghĩa...* đã được các đoàn thể triển khai trong hệ thống đoàn viên, hội viên và nhân dân một cách rộng khắp với các nội dung trọng tâm, trọng điểm. Các phong trào đã thu hút được đông đảo tầng lớp nhân dân tham gia, hưởng ứng.

* *Công tác thanh tra, kiểm tra và thi đua khen thưởng*
Việc đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát được Đảng ủy, UBND phường quan tâm, chú trọng. Đối

với những người trực tiếp triển khai các nội dung ở tổ dân phố, thì việc tăng cường phát huy vai trò giám sát của Mặt trận tổ quốc, các đoàn thể được phường Phúc La thực hiện hiệu quả. Ban chỉ đạo phong trào *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa* phường định kỳ giao ban hàng quý để đánh giá những việc đã làm được, những hạn chế yếu kém cần khắc phục để kịp thời điều chỉnh phù hợp. Việc kiểm tra định kỳ, đột xuất cũng có kế hoạch cụ thể, đặc biệt đối với các hoạt động đảm bảo trật tự văn minh đô thị, lễ hội...

* Sự tham gia của cộng đồng

Các tổ chức như: Ủy ban MTTQ phường, Ban Thương binh xã hội, Hội Cựu chiến binh, Hội Người cao tuổi, Hội Liên hiệp phụ nữ, Đoàn Thanh niên trong những năm qua đã phối hợp với Đảng ủy, UBND phường Phúc La thực hiện tốt các phong trào, chủ trương đề ra, góp phần tích cực trong công tác xây dựng đời sống văn hóa trên địa bàn đã được nhiều kết quả rõ rệt.

Tuy nhiên, cũng phải thẳng thắn nhìn nhận rằng: những kết quả đạt được khá lớn nhưng chưa thực sự vững chắc, nhất là đối với địa bàn phường có nhiều biến động về dân cư, là địa bàn có nhiều bệnh viện, trường học. Phong trào xây dựng đời sống văn hóa vẫn còn có hạn chế, yếu kém cần khắc phục như: Các văn bản ban hành tuy nhiều nhưng chưa có sự giám sát chặt chẽ trong quá trình thực hiện; hiệu quả công tác tuyên truyền vận động chưa cao; việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội còn tồn tại nhiều vấn đề; các danh hiệu văn hóa vẫn còn mang tính hình thức, chất lượng các danh hiệu chưa thực chất...

Trong thời gian tới, để việc xây dựng đời sống văn hóa cơ sở tại phường Phúc La tiếp tục phát huy những kết quả đã đạt được, hạn chế được những tồn tại, hạn chế. Đảng ủy, UBND phường cần chỉ đạo thực hiện một số giải pháp cụ thể như sau:

Tăng cường hiệu lực, hiệu quả của chủ thể quản lý nhà nước. Đây là giải pháp nhằm tạo ra những chuyển biến căn bản trong nhận thức, những hiểu biết toàn diện về vai trò của việc xây dựng đời sống văn hóa ở địa phương. Từ đó, tạo nên móng cho những chuyển biến trong hành động.

Chú trọng tuyên truyền, vận động các tầng lớp nhân dân tham gia các hoạt động xây dựng văn hóa cơ sở. Cần xây dựng nội dung, lộ trình tuyên truyền cụ thể đối với từng nội dung, từng lĩnh vực. Tập trung vào tuyên truyền đến đông đảo tầng lớp nhân dân chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước đối với lĩnh vực xây dựng đời sống văn hóa cơ sở; tích cực xây dựng các mô hình văn hóa, thực hiện nếp sống văn minh; tham gia xây dựng các

CULTURE

phong trào văn hóa; chung tay thực hiện quy tắc ứng xử, quy ước, hương ước tổ dân phố; tích cực tham gia xây dựng và hoàn thiện các thiết chế văn hóa...

Huy động nguồn lực xây dựng nếp sống văn hoá, văn minh đô thị

Xây dựng đời sống văn hoá cơ sở, ngoài việc tuyên truyền, vận động sự tham gia hưởng ứng của các tầng lớp nhân dân, sự quan tâm của các cấp chính quyền, thì việc đảm bảo cơ sở vật chất, tài chính cho các hoạt động là một vấn đề quan trọng, có yếu tố quyết định đến hiệu quả, kết quả chung. Nguồn lực tài chính ở đây là việc bố trí ngân sách nhà nước và việc huy động nguồn xã hội hoá để thực hiện các nhiệm vụ phát triển văn hoá ở địa phương.

Nâng cao chất lượng các phong trào văn hoá, mô hình văn hóa

Nằm trong quy luật phát triển chung của toàn xã hội, cùng với sự phát triển kinh tế, các phong trào văn hóa cũng được đặt trước nhiều khó khăn, thách thức đòi hỏi phải có sự đổi mới để thích ứng. Trong đó việc nghiên cứu, tìm tòi, đề xuất các giải pháp nâng cao chất lượng các phong trào văn hóa, mô hình văn hóa là nhiệm vụ then chốt, góp phần to lớn thay đổi diện mạo đời sống văn hóa tinh thần ở địa phương.

Hoàn thiện và phát huy hiệu quả hoạt động của thiết chế văn hoá.

Căn cứ thực trạng các thiết chế văn hoá trên địa bàn phường còn nhiều bất cập, để có giải pháp đổi mới hoạt động cho các thiết chế này trong bối cảnh kinh tế thị trường, trước hết cần phải xây dựng một nhận thức mới về mục tiêu phát triển các dịch vụ phúc lợi dành cho cộng đồng. Cấp uỷ Đảng, chính quyền phải có chính sách, cơ chế ưu tiên cho các hoạt động của thiết chế văn hoá.

Thường xuyên tập huấn, bồi dưỡng đội ngũ làm công tác văn hoá cơ sở. Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn nghiệp vụ, về kỹ năng lãnh đạo, quản lý đối với đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa là cần thiết. Có nhiều hình thức như đào tạo bồi dưỡng dài hạn và ngắn hạn, tổ chức nhiều lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ; tổ chức tham quan, giao lưu học hỏi kinh nghiệm ở các địa phương khác trên địa bàn quận, các quận, huyện khác trên địa bàn Thành phố, thậm chí ở các tỉnh khác.

Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, công tác thi đua khen thưởng. Công tác thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm là việc làm cần thiết, là thước đo sự hiệu quả của các chủ trương, nhiệm vụ. Thanh tra, kiểm tra là để phát hiện kịp thời những sai lệch, từ đó có các biện pháp ngăn chặn, xử lý để hạn chế tối đa những sai phạm trong quá trình triển khai thực hiện các hoạt động văn hóa tại địa phương.

Phát huy vai trò của cộng đồng. Đối với việc xây dựng đời sống văn hóa cũng vậy, nhân dân là lực lượng nòng cốt, là hạt nhân chính tổ chức, thực hiện, đánh giá, kiểm tra các hoạt động, các phong trào văn hóa

Có thể nói, công tác xây dựng nếp sống văn hóa trên địa bàn phường Phúc La đã đạt được những kết quả khả quan. Nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội đã từng bước đi vào nền nếp; văn hóa giao tiếp ứng xử của nhân dân đã có những chuyển biến theo hướng tích cực, đã hình thành những chuẩn mực giao tiếp ứng xử giữa con người với con người, con người với môi trường, tạo dựng môi trường văn hóa lành mạnh, hạn chế những tác động tiêu cực của cơ chế kinh tế thị trường; ngăn ngừa hữu hiệu các tệ nạn xã hội; bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1.UBND phường Phúc La (2013), Kế hoạch số 24/KH – UBMTTQ ngày 15/3/2013 về tiếp tục thực hiện việc cưới, việc tang theo nếp sống văn hóa trên địa bàn phường Phúc La.

2.UBND phường Phúc La (2015), Báo cáo số 77 ngày 20/12/2015 của UBND phường Phúc La báo cáo kết quả 10 năm thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội.

3.UBND phường Phúc La (2015), Báo cáo tình hình kinh tế xã hội, an ninh quốc phòng giai đoạn 2010 - 2015.

4.UBND phường Phúc La (2016), Báo cáo số 87/BC-UBND ngày 28/6/2016 về báo cáo tổng kết 15 năm thực hiện phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa.

5.UBND phường Phúc La (2017), Quyết định số 22/QĐ-UBND, ngày 25/10/2017 về việc Kiện toàn Ban chỉ đạo phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” phường Phúc La.

6.UBND phường Phúc La (2017), Quyết định số 22/QĐ-UBND, ngày 25/10/2017 Về việc thành lập đoàn kiểm tra phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” phường Phúc La năm 2017.